

Úřad vlády České republiky
Nábřeží Edvarda Beneše 4
118 01 Praha 1 – Malá Strana
tel.: 296 153 222
fax: 296 153 264

TISKOVÁ ZPRÁVA NÁRODNÍHO MONITOROVACÍHO STŘEDISKA PRO DROGY A DROGOVÉ ZÁVISLOSTI

NÁZEV

Výroční zpráva o stavu ve věcech drog v České republice v roce 2008

Datum uvolnění zprávy

16. 11. 2009 EMBARGO DO SKONČENÍ JEDNÁNÍ VLÁDY DNE 16. 11. 2009

TEXT

Letošní Výroční zprávu o stavu ve věcech drog v ČR zveřejňuje Národní monitorovací středisko pro drogy a drogové závislosti poté, co ji obdržela vláda (jako materiál pro informaci). Zpráva obsahuje nejnovější souhrnné informace o drogové situaci v ČR – je zpracována na základě údajů z roku 2008, zčásti i s přesahem do r. 2009. Aktualizuje tedy obrázek o užívání drog v ČR, jehož mezinárodní srovnání obsahovala nedávno zveřejněná zpráva o drogové situaci v Evropě, která analyzovala data získaná z národních zpráv za rok 2007.

Hlavní trendy drogové situace a opatření protidrogové politiky v ČR v roce 2008

- Užívání drog v dospělé populaci vzrostlo; nejvyšší míry vykazuje užívání konopných drog, a to především ve skupině mladých mužů.
- ČR patří v Evropě mezi země s vysokou prevalencí užívání většiny drog ve školní populaci – u konopných drog vykazuje ČR zdaleka nejvyšší prevalence, a to i přesto, že se míra užívání konopných látek mezi 16letými stabilizovala.
- Střední hodnota odhadovaného počtu problémových uživatelů opiátů a pervitinu se meziročně mírně zvýšila, je však stále v mezích intervalu spolehlivosti minulých let. Stále vysoký podíl problémových uživatelů drog užívá drogy injekčně.
- Průměrný věk uživatelů drog v kontaktu a v léčbě se dlouhodobě zvyšuje.
- Výskyt HIV a VHC mezi injekčními uživateli drog je stále relativně nízký, i když počet nových případů HIV mezi injekčními uživateli drog v posledních dvou letech vzrostl.
- Přetrvává relativně nízký počet smrtelných předávkování drogami, roste však počet úmrtí za přítomnosti drog (zejména pervitinu a konopných látek) z jiných příčin (zejména nehod, úrazů a sebevražd).
- Přetrvává vysoký podíl problémových uživatelů drog, kteří jsou v kontaktu s nízkoprahovými programy.
- V nízkoprahových programech se dlouhodobě zvyšuje počet distribuovaných jehel a stříkaček.
- Počet testů na HIV a virové hepatitidy provedených uživatelům drog je stále relativně nízký.
- Vzrostl počet odhalených výroben pervitinu, pěstíren konopí a zachycených rostlin konopí. Počet drogových trestných činů, ceny drog ani jejich čistota nedoznaly výraznějších změn.
- Nový trestní zákoník, který nabývá účinnosti 1. ledna 2010, přináší významnou změnu právní úpravy ve vztahu k primární drogové kriminalitě.

Souhrn základních informací o užívání drog a jeho následcích v ČR v r. 2008

Indikátor	Hodnota	Trend 2007–2008
Celoživotní prevalence užití jakékoliv nelegální drogy u osob ve věku 15–64 let	36,5 %	↑
Celoživotní prevalence užití konopných látek u osob ve věku 15–64 let	34,3 %	↑
Celoživotní prevalence užití konopných látek u osob ve věku 15–34 let	53,7 %	↑
Užití konopných látek v posledních 12 měsících u osob ve věku 15–34 let	28,8 %	↑
Odhadovaný počet problémových uživatelů drog	32 500	(↑)
Odhadovaný počet injekčních uživatelů drog	31 200	(↑)
Odhadovaný počet problémových uživatelů pervitinu	21 200	(↑)
Odhadovaný počet problémových uživatelů opiátů	11 300	(↑)
- z toho problémových uživatelů Subutexu®	4 900	(↑)
Počet žadatelů o léčbu (z toho nových)	8 279 (3 981)	(↓)
Podíl osob do 19 let věku na prvních žádostech o léčbu	29,8 %	(↓)
Podíl uživatelů opiátů/opioidů na prvních žádostech o léčbu	15,1 %	(↓)
Podíl uživatelů pervitinu na prvních žádostech o léčbu	63 %	(≈)
Podíl uživatelů konopných látek na prvních žádostech o léčbu	19 %	(≈)
Podíl problémových uživatelů v kontaktu s nízkoprahovými programy	70 %	(≈)
Počet výměnných programů	98	(≈)
Počet vyměněných stříkaček a jehel	4 644 314	(↑)
Výskyt HIV mezi injekčními uživateli drog	< 1 %	(≈)
Výskyt VHC mezi testovanými klienty nízkoprahových programů	11,7 %	↓
Počet smrtelných předávkování nelegálními drogami a těkavými látkami	44	(↑)
Počet osob stíhaných za drogové trestné činy (§187–188a TZ)	2 304	(≈)
- z toho osob stíhaných za držení drog (§187a TZ)	16 %	(↑)
Počet osob obžalovaných za drogové trestné činy	2 100	(↑)
Počet osob odsouzených za drogové trestné činy	1 360	(≈)
- z toho osob odsouzených v souvislosti s heroinem	5 %	(↓)
- z toho osob odsouzených v souvislosti s pervitinem	47 %	(≈)
- z toho osob odsouzených v souvislosti s konopnými látkami	17 %	(≈)

Pozn.: ↑ Nárůst, (↑) Mírný nárůst, (≈) Téměř beze změn, (↓) Mírný pokles, ↓ Pokles.

Obsah výroční zprávy

Výroční zpráva obsahuje tyto kapitoly: Národní protidrogová politika a její kontext, Užívání drog v populaci, Prevence, Problémové užívání drog, Specializovaná léčba a služby pro uživatele drog, Zdravotní souvislosti a důsledky užívání drog, Opatření zaměřená na zdravotní souvislosti a důsledky užívání drog, Sociální souvislosti užívání drog a resocializace uživatelů drog, Drogová kriminalita, její prevence a drogy ve vězení, Drogové trhy.

Speciální kapitoly ve Výroční zprávě o stavu ve věcech drog v ČR v r. 2008

Každoročně určuje Evropské monitorovací centrum pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) ve spolupráci s monitorovacími středisky jednotlivých zemí témata, která se zpracovávají v rámci tzv. speciálních kapitol. Pro r. 2008 byla za Českou republiku zpracována všechna tři témata, z nichž jedno bylo povinné a dvě volitelná:

- Konopné trhy a produkce konopných drog
- Problémové užívání amfetaminu a metamfetaminu
- Léčba a péče o starší uživatele drog.

Další informace

MUDr. Viktor Mravčík, vedoucí Národního monitorovacího střediska pro drogy a drogové závislosti, tel. +420 724 192 017 – na dotazy bude odpovídat pouze telefonicky, z důvodu neodkladné zahraniční cesty (na zmeškané hovory zatelefonuje zpět, jakmile to bude možné). Děkujeme za pochopení.

Podrobnější informace jsou v připojeném Souhrnu situace.

Plné znění Výroční zprávy o stavu ve věcech drog je ke stažení na <http://www.drogy-info.cz> (presscentrum) a na <http://drogovapolitika.vlada.cz> (sekretariát – pro média) – *zpřístupnění po jednání vlády dne 16. 11. 2009.*